

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **SPO.01**

Numer zadania: **01**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego\*

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

Miejsce na naklejkę z numerem  
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.01-01-22.01-SG

## EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2022

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA  
2019**

### Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL\*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przekaz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

**Powodzenia!**

\* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

### Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej<sup>1)</sup> zawartych w arkuszu egzaminacyjnym oceń poziom samodzielności osoby podopiecznej, stosując zmodyfikowaną skalę oceny złożonych czynności życia codziennego, opartą na skali Lawtona, a następnie sporządź wykaz działań asystenta wspierających osobę podopieczną oraz wykaz osób, które mogą wspomagać działania asystenta w pracy z osobą podopieczną. Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Wykonaj mycie klatki piersiowej i pleców osobie podopiecznej leżącej w łóżku. Czynności wykonaj na fantomie osoby dorosłej traktując go jako osobę podopieczną. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

*Przed przystąpieniem do wykonania czynności praktycznych, zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 40 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął” oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.*

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na stanowisku egzaminacyjnym. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy. Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym.

<sup>1)</sup> Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.

#### Informacje o osobie podopiecznej

42-letni Marek Lotka od wczesnego dzieciństwa choruje na rdzeniowy zanik mięśni. Z powodu postępu choroby i coraz większych trudności związanych z poruszaniem się ma orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i pozostaje na rencie z tytułu niezdolności do pracy.

Obecnie pan Marek ma zaniki mięśniowe w obrębie mięśni kończyn górnych i dolnych oraz mięśni tułowia. Jest pod stałą opieką poradni neurologicznej i rehabilitacyjnej. Zlecone do domu ćwiczenia rehabilitacyjne wykonuje niechętnie. Wysiłek podczas dłuższego chodzenia powoduje, że występują u niego trudności w oddychaniu oraz bóle mięśniowe. Od dwóch lat musi używać gorsetu stabilizacyjnego do utrzymania pionowej postawy ciała. W ostatnim czasie pojawiają się okresowe trudności z mówieniem. Posiłki spożywa nieregularnie, najczęściej 2 razy dziennie. Kłopoty z połykaniem powodują, że przygotowywane potrawy muszą mieć konsystencję papkowatą.

Pan Marek mieszka razem z matką; zajmuje osobny pokój w mieszkaniu 2-pokojowym na pierwszym piętrze z windą, wyposażonym we wszystkie media oraz sprawne sprzęty gospodarstwa domowego. Łazienka wyposażona jest w kabinę prysznicową, umywalkę i WC, ale nie jest dostosowana do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Pan Marek codziennie korzysta ze znajdujących się w pokoju sprzętów RTV, komputera i Internetu.

Jego jedyną bliską osobą jest 70-letnia matka, która nie może już pomagać synowi w wykonywaniu czynności związanych z utrzymaniem czystości całego ciała ze względu na niedawno przebytą operację neurochirurgiczną. Dalsza rodzina utrzymuje z nim kontakty tylko z okazji świąt. Obecnie pan Marek wymaga pomocy przy praniu bielizny, prasowaniu ubrań oraz w wielu innych codziennych czynnościach, w których dotychczas wspierała go matka. Potrzebuje też pomocy przy przygotowywaniu posiłków i sprzątaniu mieszkania. Samodzielnie i regularnie przygotowuje i przyjmuje leki doustne. Współuczestniczy w zarządzaniu budżetem domowym, prowadzi domowe rachunki i dokonuje opłat drogą elektroniczną. Pan Marek jest pogodzony ze swoją chorobą i postępującą niepełnosprawnością. Kontakty towarzyskie utrzymuje telefonicznie, przez radio krótkofalowe i przez Internet, na portalu społecznościowym. Interesuje się nowymi technologiami w informatyce, krótkofalarstwem, chętnie czyta literaturę kryminalną. Ponadto fascynuje go koszykówka, fotografia i muzyka poważna. Lubi wycieczki; znajomi czasem zabierają go samochodem na krótkie wypadki za miasto, podczas których wykonuje zdjęcia. Bardzo brakuje mu możliwości wyjścia do filharmonii czy na mecz koszykówki.

Samodzielnie chodzi tylko na krótkich dystansach: po mieszkaniu, do pobliskiego parku i do przychodni rodzinnej mieszczącej się w sąsiednim budynku. Nie jest w stanie samodzielnie zrobić nawet drobnych zakupów spożywczych w sklepie, ponieważ znajduje się on dla podopiecznego za daleko i trudność sprawia mu przyniesienie torby z zakupami do domu. Aby wybrać się za miasto czy dotrzeć do lekarza specjalisty,

wymaga pomocy innej osoby oraz zorganizowania środka transportu. Pan Marek ma trudności z samodzielną kąpielą, ponieważ po zdjęciu gorsetu nie może długo utrzymać pod prysznicem pionowej postawy ciała. Z trudnością sam wstaje z krzesła czy sedesu.

**Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.**

**Ocenie będą podlegać 2 rezultaty:**

- karta oceny złożonych czynności życia codziennego osoby podopiecznej, według zmodyfikowanej skali Lawtona,
- wykaz działań asystenta wspierających osobę podopieczną oraz wykaz osób, które mogą wspomagać działania asystenta w pracy z osobą podopieczną

oraz

przebieg mycia klatki piersiowej i pleców osobie podopiecznej leżącej w łóżku.

**Karta oceny złożonych czynności życia codziennego osoby podopiecznej, według zmodyfikowanej skali Lawtona**

| Lp. | Imię i nazwisko osoby podopiecznej: <b>MAREK LOTKA</b>                                                                                                                                                                           | Liczba punktów* |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.  | <b>Czy potrafi posługiwać się telefonem?</b><br>3 = bez pomocy<br>2 = z pomocą<br>1 = zupełnie nie jest w stanie                                                                                                                 |                 |
| 2.  | <b>Czy jest w stanie dotrzeć do miejsc znacznie oddalonych od miejsca zamieszkania?</b><br>3 = bez pomocy<br>2 = z niewielką pomocą<br>1 = zupełnie nie jest w stanie podróżować, dopóki nie poczyni się specjalnych przygotowań |                 |
| 3.  | <b>Czy jest w stanie zrobić zakupy artykułów spożywczych w pobliskim sklepie?</b><br>3 = bez pomocy<br>2 = z niewielką pomocą<br>1 = zupełnie nie jest w stanie                                                                  |                 |
| 4.  | <b>Czy może samodzielnie przygotować sobie posiłki?</b><br>3 = bez pomocy<br>2 = z pomocą<br>1 = zupełnie nie jest w stanie                                                                                                      |                 |
| 5.  | <b>Czy może samodzielnie wykonywać czynności domowe, np. sprzątanie?</b><br>3 = bez pomocy<br>2 = z pomocą<br>1 = zupełnie nie jest w stanie                                                                                     |                 |
| 6.  | <b>Czy może samodzielnie wyprać swoje rzeczy?</b><br>3 = bez pomocy<br>2 = z pomocą<br>1 = zupełnie nie jest w stanie                                                                                                            |                 |
| 7.  | <b>Czy samodzielnie przygotowuje i przyjmuje leki?</b><br>3 = bez pomocy<br>2 = z pomocą<br>1 = zupełnie nie jest w stanie                                                                                                       |                 |
| 8.  | <b>Czy samodzielnie gospodaruje pieniędzmi?</b><br>3 = bez pomocy<br>2 = z pomocą<br>1 = zupełnie nie jest w stanie                                                                                                              |                 |
|     | <b>Uzyskana liczba punktów razem**:</b>                                                                                                                                                                                          |                 |

\* należy wpisać liczbę punktów na podstawie dokonanej oceny

\*\*należy wpisać sumę uzyskanych punktów w poz. 1-8.

**Wykaz działań asystenta wspierających osobę podopieczną**

| Działania asystenta |
|---------------------|
|                     |
|                     |
|                     |
|                     |
|                     |
|                     |
|                     |
|                     |
|                     |

**Wykaz osób, które mogą wspomagać działania asystenta w pracy z osobą podopieczną**

| Osoby wspomagające działania asystenta |  |
|----------------------------------------|--|
|                                        |  |
|                                        |  |
|                                        |  |
|                                        |  |
|                                        |  |
|                                        |  |
|                                        |  |
|                                        |  |
|                                        |  |